

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DIJA.

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona. Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat. Kéziratok nem adatnak vissza.

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

HIRDETESI DIJAK:

Egy négyszög ccentiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyiltéri czikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Kossuth Lajos gyászünnepe.

Kolozsvár, 1895. márcz. 24.

A kolozsvári honvéd-egylet választmány a kegyeletes-ünnepélyt gyászolta meg Kossuth Lajos elhunytának évfordulóját.

A városi Redout nagytérképén folyt le a kegyeletes ünnepély. A terem elő részén a podium és asztal, fekete szővettel volt bevonva. A podium fölött Kossuth Lajos képe volt elhelyezve, gyászfátyollal körítve.

A teremben, két oldalánál az emelvény felőli részen az 1848—49-es honvédek foglaltak helyet.

Lehetek vagy 50-en Kossuth Lajosnak a többnyire ősz katonái. A jelenvolt tisztek és honvédek közül a következőknek a nevét sikerült feljegyeznünk:

Asztalos István, Bakos István, Bay János, Booskor Lajos, Bertha Mihály, Bíró József, Böckel Károly, Csillag Sámuel, Czákó József, Csonka György, Filker János, Fögel Károly, Halászi János, Kászoni Géza, Kalmár Antal, Kelemen Gábor, Kerekes György, Koleszár János, Kisfaludi Lajos, Kóczy Ferenc, Kovács Ferenc, Létay Lajos, Marci József, Mamieza János, Münszter Ede, Mester József, Nagy István, Nagy Pál, Nagy Lajos, Nedoroszték János, Pollák Ignác, Szabó Sámuel, Sándor János, Schütz Sándor, Sebesy György, Sebesi Sándor, Stark Alajos, Szász Lőrinc, Szabó János, Szucsák Imre, Takács András, Tóth Mihály, Urlaky Péter, Vajdasdi Lajos.

A terem padsoaraiban uri női és férfi közönség foglalt helyet. Ablakok, karzat alól hely zsufoltság megtelt közönséggel.

Három óra után Szabó Samu 48—49-es honvéd lépett a pódiumra s tartotta a következő szívhez szóló beszédet:

Gyászra gyülekezett Közönség!

1894. uj év reggelén e sorokat irtam:

Üdvözlét Kossuth Lajoshoz!

Egy képet látok magam előtt.

— Tul az Alföld rónáján, tul a kék tengeren, az olasz havasok lábainál, csendes szobában: agg férfi ülirő-asztala mellett, e g y e d ü l . . .

Kilenczvenegy év, — s azonfelül a hontalanság terheit hordozza megörnyedt vállán. De gyengyült szemei belátnak a jövő titkaiba, s miként az ó-testamentom prófétái: hazája sorsán aggódva, nemzete jövőjét intézi.

Fáradt agyának minden gondolatával, reszkető kezének minden tollvonásával hazájának tesz szolgálatot most is.

Végrendeletét írja a magyar nép számára, s könyvekbe foglalva h a z a küldi.

Ezt olvastam belőle (Garibaldira alkalmazva):

„A legnemesebb hála-nyilatkozat, melylyel egy nemzet azon fiai emlékének adózhat, a kik hazafiai kötelességüket önzetlenül teljesítették: ha megvalósítani törekszik azokat az eszméket, melyekért azok éltek és haltak.“ (Kossuth L. „Iratái“ IV. 484. lap.)

Mi öreg honvédek, a 48—49-dik szabadságharcz agglut katonái s a fiatalabb nemzedék képviselői, ezt a fogadást tesszük s küldjük ujví üdvözlétül Magyarországnak legelső honvédjének, Kossuth Lajosnak!*)

* * *

Három hónap mulva esorok kelte után, már a kerepesi temetőben a honi föld göröngyei hullottak Kossuth Lajos koporsójára.

Nem volt ahhoz fogható temetés Magyarország alapjának megvetetése óta. Ott sirt a koporsó körül félmillió ember: a magyar nemzet küldöttei és képviselői . . .

Gyászolt és sirt az napon egy egész ország, és bánattal és siralommal.

Nem volt ott különbség ur és szolgál, városi polgár és földműves, avagy

nemzetiségek közt, nem választott el ott minket társadalmi életünk megromlása: a különböző politikai meggyőződés.

Öregék és ifjak, asszonyok és gyermekek egy érzésben összeforrva, együtt sirtunk mindnyájan.

Egy eszmében egyesültünk a h a z a s z e r e t e t b e n .

— És most, alig egy év múltán másként lenne.

Ne engedd, oh Ksten! Magyarok Istene! hogy ez valaha másként lehessen! . . .

Nemzetünk erkölcsi súlyedését, hazánknak a végromlás lejtőjére jutását jelentené, ha valaha a magyar haza szeretetével és a legelső magyar ember tiszteletével összeférhetlenné tartanák Kossuth Lajos emlékének kegyeletes felujtását, — Mert

Ha megvész a honfi erkölcs,
Hunnia ledül s rabigába görnyed!

Gyászoló gyülekezet! Jertek, imádkozunk Kossuth Lajosért!!!

Ezután a kolozsvári polgári dalegylet lépett a pódiumra s elénekelt a himnusz, mit a jelenlevők állva hallgattak végig.

Az ének elhangzása után Nagy Lajos, 48—49-es honvédtiszt, unitárius esperes, tanár tartotta az alábbi lendületű imát Kossuth Lajos emléke felett.

A mindenkit mélyen megható ima így szól:

Világoknak teremője, menynek és földnek istene, népeknek és országoknak legfőbb ura, mindnyájunk sorsának intézője: és Atyánk Istentünk! a honfi kegyelet ez emlékünnepe imádkozunk tehozzád. Tekints kegyelmesen mireánk és vedd kedvesen a honfi szívek buzgó áldozatát!

Az emberiség legnagyobb prófétaja s jöltevője, szent fiad az ur Jézus mondotta: „Valahol ketten vagy hárman egybegyűlnek az én nevemben, ott vagyok közöttük.“ (Máté 18. 20.) Bizony, bizony maholnap ketten vagy hárman leszünk ama nagy idők tanuiból, de hisszük, hogy jelen van közöttünk ama nagy hazafi dicsőült szelleme, kinek vezetése alatt a honvéd név dicsősége előbb bejárta a föld kecskését, majd elmozdította a nehéz követ, mely hazánk uj életre kelt alkotmányának sirját elzárta.

És mi e nagy szellem vezetése, kormányzása alatt, ketten vagy hárman is, mig szívünk utolszór dobban, mig ajkaink on elhal szó, soha meg nem szűnünk imádkozni édes hazánkért, tehozzád oh egyedül hatalmas, egyedül bölcs és szerető Istentünkhez.

Dicsértünk téged — mert:

Őseinket felhozád

Kárpát szent bérceire

Altalad nyert szép hazát

Bendeguznak vére.

S merre zugnak hajjai

Tiszának, Dunának,

Árpád hős magzatai

Felvirágozának.

Értünk knság mezején

Ért kalászt lengetél,

Tokaj szőlővesszein

Nektárt csepegtetél.

Zászlónk gyakran plántálád

Vad török sánczára,

S nyögte Mátyás hős hadát

Bécsnek büszke vára.

S bár annyi balszerencse közt

Oly sok viszály után.

Megfoggya bár, de törve nem,

Él nemzet e hazán.

Dicsértünk téged Istentünk, mert valamint a szent hajdanokban a te válytett népeidhez ugy hozzánk is elküldötted időnkint a prófétákat, vezéreket kiknek lángszelleme felrázta a népet szunnyadozásából s mindannyiszor győzelemre vezette kicsiny seregünket, valahányszor az ellenség vagy az önkényes hatalom a hazát s annak szabadságát veszélyeztetete.

Küldöttél ihletett dalnokokat, kikkel együtt imádkozánk.

Támassz közöttünk újabb prófétákat, ihletett dalnokokat, a kik megértvén az idők szellemét, a közhaza javát, oktassák vezérel-jék ezután nemzetünket.

A koronás királyt, ki alkotmányosan uralkodik felettünk, népei javára hosszasan éltessed. Adj mellé bölcs tanácsadókat, a hon-szeretemben és igazságérzetben tántoríthatlan kormányférfiakat.

Adj hazánk földére áldásos esztendőket: hogy minden munkás találja meg fáradságának jutalmát — legyen meg mindenkinek a mindennapi kenyere.

Terjedjen el hazánkban a felvilágosodás, a közművelődés, testvéri szeretet mindenfelé, hogy együttesen műveljük a haza boldogságát.

Ne bocsás hazánkra ellenséget, hogy a miket az elmúlt század zivatjai közt elvesztettünk mindazt a tartós béke áldásai között kipotolhassuk.

Ezekben imádkozunk tehozzád, ezekben kérünk tégedet Nagy Isten azon érzelmek hatása alatt, melyek e hálátünnep alkalmával lelkünkben ébredzene.

Oh őrizd meg ez érzelmeket, hazánkfiai keblében ezutánra is, hogy legyen e nap éb-reszönte a honfi erényeknek és buzdítás nagy nevednek dicsérésére.

Mindörökké Ámmen.

A beszéd után a polgári dalegylet énekelt egy gyászdalt, mely után Szabó Samu megköszönte a honvéd-egylet nevében a gyászoló közönségnek a részvétet.

Ezzel a közönség csendesen eloszlott.

Felemlitendőnek tartjuk, hogy e gyász-ünnepély megtartása kezdetben templomban tervezetett.

Szombaton délelőtt dőlt el az, hogy a gyász-ünnepély a redoutban tartható meg. A közönség értesítése és az előkészület jóformán rögtönzés volt. Az igaz, benső kegyeletnek, a harmonikus együtt érzésnek legszebb nyilvánulása volt az, hogy a gyász-ünnepély mind részvétel, mind más tekintetben ily szépen sikerült.

Politikai hírek.

Ujabb katonai követelések. Megbízható forrásból írják nekünk Bécsből, hogy a májusban, esetleg júniusban megkezdődő delegációs tárgyalásokon Kriehammer báró közös hadügyminiszter újabb követelésekkel fog fellépni. A hadügyminiszter az új fegyverbeszerzés szükségességévé olkja meg követeléseit s így a delegációknak ismét lesz alkalma arra, hogy a folytonosan növekedő hadügyi kiadások fölött vitakozzék. Kriehammer báró különben is egészen biztosra veszi, hogy követeléseit a delegáció meg fogja szavazni s erre a meggyőződésére támaszkodva, máris tárgyalásba bocsátkozott a steyeri fegyvergyárral a készitendő új fegyverek mennyisége és minősége dolgában. — Az imételt tárgyalások folyamán végleges megállapodások történtek, de a fegyvermegrendelés tényleges megadása a delegációk befejezésig függőben marad. Az osztrák fegyvergyár azonban már most megteszi az elő-készületeket a megrendelendő fegyverek gyártására s intézkedett a nyersanyag beszerzése iránt. Ezekkel az előkészületekkel kapcsolatban az osztrák fegyvergyár részvényeinek árfolyama a bécsi tőzsdén rohamosan emelkedik. Különben ezuttal a magyar fegyvergyár is részt kap a megrendelésből, mert a közös hadügyminiszteriumban az utóbbi időben meg vannak elégedve azokkal a kiskaliberű fegyverekkel, a melyeket a magyar fegyvergyár szállított. De ezenfelül — ugy mondják — közrejárta a magyar fegyvergyár javára az a körülmény is, hogy ennek igazgatója a közös hadügyminiszter részéről való elhanyagolás miatt a királynál panaszt tett.

A nyitrai választás rendjén elkövetett példátlan visszaélések és törvénytelenségek általános megbotránkozást keltettek az összes politikai körökben. Kormánypárti részről szépitgetik ugyan a történeteket, de ott is röstelkednek miattuk. Ugy halljuk, hogy Latkóczy Imre államtitkár nem fogadja el a botrányos eszközökkel számára kiereszkolt mandátumot s mihelyt a választás eredményéről a szokásos bejelentés megtörténik, Latkóczy kijelenti a nyitrai képviselőségről való lemondását.

A méltóságos Ház.

Budapest, márcz. 23.

A vallás szabad gyakorlatáról és az izraelita vallásról szóló törvényjavaslatok mehetnek vissza a képviselőházba!

Ámde milyen állapotban!

A vallás szabad gyakorlatáról szóló törvényből kivetették azt a részt, a mely legfőképpen kvalifikálja azaz, hogy a vallás-szabadságot biztosítsa ebben az országban.

Kevéssel mulott 11 óra, mikor Szláv József elnök az ülést megnyitotta; a jegyzőkönyv felolvasása után Zichy Nándor gróf kért szót és azt ajánlotta, hogy a főrendiház méltóságának megóvása céljából mondják ki, hogy a tegnapi előtti szavazás következményeit nem kívánják precedensnek tekinteni. Gajzágó Salamon felszólalása után azonban napirendre tértek ezen kérdés fölött.

A vallás szabad gyakorlatáról szóló törvényjavaslat negyedik, most már harmadik fejezetének tárgyalása következett.

Az első §-t változatlanul elfogadták, a második szakasznál pedig megtette a kormány az első koncepcziót, a mennyiben beleegyezett a szakasz törlésébe, holott annak idején — októberben — a Wekerle-kormány, am-bár a III. fejezet akkor is töröltetett, ezt a szakaszt minden áron fenntartani akarta.

Az így teljesen megcsonkított javaslatra a kormány és párta névszerinti szavazást kért.

Oktoberben tudvalevőleg majdnem egyhangulag utasította vissza a főrendiház a megcsonkított javaslatot, mert a szélső klerikálisoknak nem kellett egyetlen paragrafusra sem, a liberálisok pedig a felekezeti különbség nélkül nem adhatták a javaslat mellett szavazatukat és így csak azok szavazták meg, a kik a két szélső tábor között állva a felekezeti különbség kihagyásával nem emeltek a kifogást a javaslat ellen. Ezeket az urakat hivat ma segítségül Bány Dezső báró, hogy az intransigens libeláris pártból meghatrált pártjával elfogadtassa a csonka javaslatot.

A kormány mellett adták be szavazatukat: Zichy Ferenc gróf, kir. tárnokmester Szapary Géza gróf, kir. főudvarmester, Festetics Tasziló gróf, kir. főpohárnokmester, Draskovics György gr., Zay Miklós gr., Batthyányi Elemér gróf, Edelsheim-Gyulai Lipót báró, a kik közül pl. Zay gróf és Draskovics gróf, a recepczióval a szavazástól tartózkodtak, mig a többi főrendek mind ez ellen az igazán liberális javaslat ellen szavaztak, mig pl. Prónay Gábor báró, a ki minden szabad-elvt reformot megszavazott — a megcsonkított vallásszabadságot nem fogadta el.

Tizenöt szótöbbsége volt így a kormány-nak, mert a javaslatot harmadszori olvasás-ban 107 szó ellen 122-vel elfogadták.

De mit szól majd ehhez a képviselő-ház? . . .

Az izraelita vallásról szóló bizottsági jelentést Gyulay Pál olvasta fel, mert Bánffy György gróf jegyző eltávozott, nyilván a szavazás elől.

Csáky-Pallavicini gróf volt az első felszólaló és az ő szokott modorában dühöngött az izraeliták ellen; senki sem vette őt komolyan, mert — és az kétségtelenül dicső-retére válik a főrendiháznak — az Olaszországból bevándorolt őst gróf az ő eszejárásával izoláltan áll a magyar parlamentben.

Wlassich Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter védelmébe vette ezután a törvényjavaslatot és a szokásos közhalékkal bizonyítván ennek szükségét és beszédje végén még erősen megrovásban részesítette Pallavicini grófot, a ki folyton idegesen hadonázott helyén és közderülttség tárgyát képezte.

Ambrózy István báró motiválta meg most szavazatát, neki nem kell a recepczió, de megszavazza azért, mert a néppárt terjedésének gátat akar vetni.

Miután még Szapary Géza gróf kir. főudvarmester jelentette ki, hogy ő javaslatot csak a kölcsönösség kihagyásával fogadhatná el, Szontágh Pál kelt a recepczió védelmére és igen szépen érvelt a javaslat mellett.

Tíz főrend kívánságára az elnök elrendelte a névszerint való szavazást, melynek megejtése alatt már nyilvánvaló volt, hogy a recepczió megbukott, am-bár a püspöki kar tagjai közül Soppor György roznányi püspök is hiányzott és Révay Simon báró sem volt jelen, Serényi Béla gróf pedig meg szavazta a javaslatot, de az állítólag liberális főrendek közül sokan hiányzottak: Andrassy Aladár gróf, Teleki Gyula gróf, Radák Adam báró, Kornis Károly gróf és mások is hiányzottak.

A javaslat ellen összesen 117, mellette pedig 111 főrendi szavazott és így az izraelita vallásról szóló törvényjavaslatot hat szótöbbséggel még általánosságban sem fogadták el.

A napirend ezzel ki volt merítve és a harmadik egyházpolitikai kampány is véget ért, a jelszó pedig marad a régi: Vissza!

A kormány és az egyház-politika.

A főrendiházi tárgyalásokban szenvedett vereség után a kormány megállapította egyházpolitikai tervét. A mint ugyanis felhivatalos uton értesültünk, a kormány a főrendiházi üzenet képviselőházi tárgyalása alkalmával azt szándékozik javasolni, hogy a vallás szabad gyakorlatáról szóló törvényjavaslat azonnal a illető bizottsághoz utasítás-

sék a főrendiházi módosítások sürgős tárgyalása és jelentéstétel végett; a zsidók recepcziójáról szóló törvényjavaslatot azonban nem utasítják ismét bizottsághoz, hanem azonnal az uj. 4. ülészek kezdetével, a melyet legkésőbb április 2-án megnyitnak, tárgyalás alá veszik e javaslatot és előreláthatólag változatlanul elfogadják és azonnal ismét viszásküldik a főrendiházhoz. Erre azonnal a vallás szabad gyakorlatáról szóló törvényjavaslaton történt főrendiházi módosításokat tárgyaló bizottsági jelentés kerül napirendre. A kormány ez alkalommal azt szándékozik javasolni, hogy a kilépést szabályozó kihagyott fejezet a főrendiházhoz változatlanul visszaküldessék.

Félhivatalosan azt akarják elhitetni, hogy a javaslatnak ma történt elfogadásával a 3. fejezet eljéte mellett is a törvénybe vannak igatva, mind azok az elvek, a melyek valóítását e törvényjavaslat cseleztá. Különösen az 5. szakasz értelmében, a mely szerint „valamely vallásfelekezetből kilépni mindenkinek szabad a törvényekben megállapított feltételek alatt“, valamint a végrehajtási záradék értelmében a kormány határozottan, feltétlenül fel van jogosítva, hogy épp ugy, mintha gróf Szchenyi Imre indítványa elfogadottat volna, rendeleti uton állapítsa meg mindazon módosításokat, a melyek értelmében megtörténhetik a bevett, vagy elismert felekezetekből való kilépés. Megütközik a kormány, hogy az ellenzék a zsidó vallásról szóló törvényjavaslat 3. szakaszának azon intézkedésétől, mely szerint keresztények is áttérhetnek zsidó vallásra, miért idegenkedik, holott a vallás szabad gyakorlatáról szóló törvényjavaslatnak idézett 5. szakasza értelmében mindenki kiléphet abból a felekezetből, a melyhez tartozott és azután szabadon beléphet a zsidó felekezetbe is.

A Kossuth-gyász.

Budapest, márcz. 25.

Megható és impozáns módon adott a főváros közönsége gyászának kifejezést Kossuth Lajos halálának első évfordulója alkalmából. Egy hatalmas menet, mely arányaitban emlékeztetett a temetés alkalmával látt feljethetetlen sokaságra, zárandokolt ki tegnap a kerepesi sírkertbe, hogy lerója kegyeletének és tiszteletének adóját a legnagyobb magyar emlékének.

A Kálvin-téren.

Délután egy óra után nagy emberáradat voult a Kálvin-tér felé, melynek környékét már dél óta lepte el sok ezer ember. Egyesek, testületek, iskolák vonultak fel egymás után és sorakoztak egymás mellé. Gyászfátyolokkal bevont zászlók, alkalmi lobogók sürü erdeje tarkította a tömeget, melyet a Kossuth Lajos emlékezete hozott össze.

A menet alakulása elég gyorsan történt. A rendezőség ügyes utasítására csakhamar kibontakozott a tömeg rendes menetté és röviddel két óra után megindulhatott az óriási menet. Legelőször a középiskolai ifjuság ment s ez képezte a menet előrsét. Az ifjak az ünnepélyhez mért komolysággal lépkedtek és szép, katonás magatartásukkal egyik díszet képeztek a menetnek. Hasonlóképpen az egyetemi ifjuság, mely sehonnan sem hiányzik, hol arról van szó, hogy hazafias ér-zületeknek imponáló módon kell kifejezést adni. E fényes avantgarde után következett a menet zöme, mely a maga nagyságával és rendezettségével nagy hatást keltett.

A menet.

A merre a menet elhaladt, mindentűtt sürű sorfalat képezett a nézőközönség, mely passzív részvételével emelte az ünnepély nagyszerűségét. A házak ablakai meg voltak szal-va. Igazán szép volt a házak gyászpompája, mely arról tett tanuságot, hogy a főváros minden polgára résztvesz a nemzet gyászában, mig a középületek kopasszaga a hivatalos vezetők kisleltéségéről tett bizonyágot.

A Kálvin-téren a függetlenség és 48-as pártkör helyisége előtt meghajolt minden lobogó. A klubban megjelent képviselők meghajlással köszönték meg ezt a tisztelgést. A nemzeti párt helyiségeinek ablakaiból is sokan nézték a menetet. Megkapó jelenet volt, midőn a menet elérkezett a Brázay-féle ház elé, melynek egyik ablakából Ruttkayné Lujza, Kossuth Lajos nővére sirva nézte azokat, kik az ő legrágább halottjának nyugró helyéhez járnak. A menetben résztvevők mind-egyike kalaplevéve köszönt az agg urhölgy-nek, ki kendőjével intett vissza.

A kerepesi-utó külső torkolatánál óriási ember-tömeg várta a menetet. Itt be kellett szüntetni a kocsiözlekedést, mert a sokaság nem lehetett áttörni. A temető-utra való befordulásnál egész a temető kapujáig a tűzoltók képeztek egy kordont, mely mögött sok ezer néző állt. A temető előtt Pázmány Dénes, országgyűlési képviselő fogadta a menetet és az ő nagy ügyességének köszönhető, hogy ez minden nehézség nélkül juthatott be,

*) 1848—49. Tört. Lapok 1894. I. szám.

Néhány száz aláírással

A temetőben.

Fél négy volt, a mikor a menet első csapata, az egyetemi ifjúság a temetőbe ért, hogy az utána következő jövők útját előkészítse.

Ekkor a sir körül már összegyűltek a notabilitások, kiknek sorában ott láttuk Kosuth Ferencz, Lakatos Miklós, Várady Károly, Hefly Ignác, Hentaller Lajos, Pázmándy Dénes, Ilyés Bálint, Tóth Ernő, Babó Emil, Molnár Józsiás, Papp Elek, Komjáthy Béla, Polányi Géza, Lukács Gyula, Szederkényi Nándor országgyűlési képviselőket.

A sir gyönyörűen fel volt díszítve délszaki növényekkel. Köröskörül cyprus- és babérszerűk, a sírkövön pedig palma-bokrok pompáztak.

A föld színet sűrű virágtegy borította, melyet még az elmúlt napokon szórtak oda kegyeletes kezek, a lépcső mellett pedig hatalmas grázyabogó lengett.

Csakhamar kiérkezett az önk. tüzlőtűz 200 főnyi csapata is és Pázmándy Dénes megkezdte a rend fenntartására szükséges intézkedéseit.

A sir körül félkörben hatalmas kordont vont az egyetemi ifjúság, a félkör pedig a tüzlőtűz kettős vonala zárta be.

Mindenki feszült figyelemmel várta a menet megérkezését, mert már ki lehetett venni a távolból a Kosuth-nóta mélabus akkordjait, jelölve annak, hogy közelednek a gyászolók.

Csakhamar elöttünk az első zászló, a rákospalotai küldöttség kék-fehér lobója. Áhítatosan, levett kalappal vonult el a nép a sir mellett. Nem volt tolongás, zaj, megilletődöttség, koméyes szemekkel tekintett mindenki a sírhalmorra, s sok fél fordult vissza még akkor is, — mikor már ki kellett volt kanyarodniok.

Szép sorban vonultak a testületek, míg megérkeztek a 48-as honvédek. Ekkor megállt a menet. Tisztelettel vette le mindenki kalapját a roskadozó öregek előtt, kik közül sokan sírva fakadtak, mikor féltetnek sírjára tekintettek.

A sir előtt.

Mialatt a menethen résztvevők ünnepi csendben elvonultak a sir előtt, mely a legnagyobb magyar hamvait takarja, az alatt a sir előtt elhangzottak az emlékbeszédek, melyeknek sorát Lakatos Miklós nyitotta meg, ki néhány, meleg kegyeletteljes szóval tette le pártjának koszorúját a sírra.

Az egyetemi ifjúság koszorúját Csörögheő Zoltán j. h. tette le, csinos beszéd kíséretében.

Nagy hatást keltettek Dalmady Ödön szavai, ki a műegyetemi ifjúság koszorúját helyezte a sírra.

A pozsonyi jogászakadémia küldöttségének nevében Oppler Emil tett koszorút a sírra.

Megindult hangon szavalta el ezután Ilyés Bálint országgyűlési képviselő az ezen alkalomra írt „Kosuth sírjánál” című költeményét, melynek utolsó strofái mely benyomást tettek a hallgatókra:

Függetlenség égi fája:

A szívünkben gyökere!

Koronád fenn meg-megtepi

Vész, vihar; — de azt kitépni

Kebelünkbe — nem lehet...

És e fának legszebb ága

Itt virul, e sir felett!...

Jöjj hazámnak árva népe,

S ha reményed összetépve:

Szakit egy zöld levelet!...

És te! néped édesatyja:

Virrasztgass az éjszakát!...

Mint a csillag, fenn ragyogva;

Mig nagy eszméd beragyogja,

Diadallal e hazát!

Most a hölgyek küldöttsége ért a sir elé. Három nő hozott egy óriási cserkoszorút, melynek szalagja ezt a felírást tartalmazta: „A magyar honleányok Kossuth Lajos szellemének.”

A hölgyek nevében Dobronyi Gyuláné ezeket mondotta:

A nemzet atyjának sírjánál állunk. Eljöttünk ide, hogy egy vallomást és egy fogadást tegyünk.

Kossuth Lajos földi nyugvóhelyénél ünnepélyes vallomást teszünk arról, hogy azokért a dicső eszméket, melyeknek ő egész életét szentelte, mi is élni-halni készek vagyunk.

Szeretjük a szabadságot, melylyel ő nemzetét megajándékozta; jelkesülünk a haza függetlenségéért, melyért ő küzdött, szenvedett és számkivetésben halt meg; rajongunk az egyenlőség és testvériségért, melylyel nemzetét boldogítani akarta. Ez a mi honleányi hitvallásunk.

Fogadásunk, szent fogadásunk pedig az, hogy Kossuth apánk nagy lelket lelkünkbe átplantál, dicső nagy szellemét fiainkba és leányainkba átültetni továbbra is szentül igyekezzünk.

Mert erős meggyőződéssel hisszük és valljuk, hogy a magyar nemzet igazán csak akkor lesz igazán nagy és valóban boldog, ha fiaiban és leányjaiban Kossuth nagy szellemét él, hat és működik.

E hitvallással és szent fogadással tesszem le e sírra a magyar honleányok koszorúját.

Igen határos szónoklatot tartott az ünnepélyt rendező bizottság nevében dr. Takáts Zoltán, ki a menet rendezésében is óriási munkát végzett. Fiatalos hévvel mondott beszédet, melyet így fejezett be:

Ide zarándokoltunk a te síroddhoz, mert itt olyan úde, olyan élető a levőgő; a szabadság fuvalma ez nekünk, Bécsnek vihar!! Ide jöttünk a szabadság Mekkájába, hogy halál adjunk neked, a miért megszabadított bennünket.

És most Isten veled Kossuth Lajos, elbucszom Tőled, de ha nagyot tenni kell, utánad megyünk.

Végül a budapesti függetlenségi- és 48-as érzelmi polgárok nevében dr. Molnár Jenő mondott beszédet.

A szétoszlás.

Elhangzottak a beszédek... Még egyszer megszólalt azek ajkán a Kossuth-nóta mélabus dallama, a cigányok hegedői sírva panaszkodtak el fájdalomukat, az est leszállt... Az ünnepnek vége volt.

A tömeg csendben, némán, meghatva távozott a legnagyobb magyar sírjától. Semmi sem zavarta a szép, kegyeletes ünnepet.

Bismarck herceg elégtétele.

Budapest, márcz. 22.

Az agg exkanczellár megint a legérdekesebb alakja lett ma, 80-ik születésnapja küszöbén, a német birodalomnak. Mióta elfordult tőle a császári kegy napfénye, főleg a korona iránt ferdén magyarázott lojalitásból, elkezdtek az öreg kancellárt itt is, ott is támadni. Egyes frakciók, a politikában úgy, mint a társadalomban, határozott Bismarck-ellenes mozgalmat indítottak.

Most, hogy nemzeti tüntetéssé akarták emelni a vaskanczellár 80-ik születésnapját a nagy német egység s az igazi teuton-tradíciók letéteményesei, újra megnyilatkoztak Bismarck ellenségei s keresztülvittek a birodalmi gyűlésen, hogy az nem üdvözlő hivatalosan a herceget.

tozás gondolkozóra ejtette Lady Belfieldet, mert ő jobban szeretete Helént a komoly modorában.

— Édes gyermekem, te olyan vagy mint ha megbüvöltek volna, — mondá.

Helén elpirult, néhány pillanatig hallgatott, aztán nevetve válaszolá:

— Ugy örülök a közeledő nyárnak, úgy örülök, hogy ismét künt lehetek a szabadban. Ne feledje el, hogy én egy vad ir leány vagyok és szeretem a szabadságot.

— Helén, én örülök, hogy téged boldognak látlak — válaszolá lady Belfield nyájasan.

És aztán Helén visszament tennisz udvarba, s a labdák ismét repültek a hálók felett, s a leány bájos alakja oly könnyen és gyorsan lebegett a pázsit felett, a milyen a madár röpte.

Teázáskor kipirulva és izgatottan jött vissza a szalonba, és ekkor Adrián egy óra hosszat egészen magának tarthatta, mert míg Helén egy kényelmes alacsony karosszékben ülve, a délutáni fáradtságotól kipihente magát, megengedte a szeretőjének, hogy az kiszolgálja őtet.

Olyan kedves kéréllő modora volt, mintha Adriántól bocsánatot kérne, hogy olyan sportban találja gyönyörűségét, a mi őtet nem érdekli.

— Tudom, hogy ez bolondos és gyermekes játék, mondá, de valami, a miért érdemes élni.

Ő nem tudta, hogy az ilyen mondatokkal mennyire bántotta Adriánt, vagy hogy azok mily sokat fedeztek fel előtte.

Egy este Adrián felment a szobájába ebédhez öltözködni, miután a szokott hosszabban időzött Helénél a szalonban. A leány roskedvű volt és szeszélyes, mintegy a játékban kifáradt gyermek és ő oly gyöngéden

Ez ellen a támadás ellen páratlan elégtételt nyert az őz államférfi legfőbb urától, Vilmos császártól, a ki a birodalmi gyűlés szavazatáról értesítve, bizonyára a Bismarck-ellenzék legnagyobb elképedésére, a következő megleghangu táviratban szolgáltatott elégtételt az agg kancellárnak:

Berlin, márcz. 23.

Bismarck hercegnek, Lauenburg hercegeének, Frídrichsruhe. Legmélyebb megbotránkózat-omat fejezem ki fenségednek a birodalmi gyűlés most hozott határozata felett. Ez a határozat az összes német fejedelmek és népek érzelmeivel a legteljesebb ellentétben áll.

Vilmos.

Bismarck herceget mélyen meghatotta a császár kegye s az esti órákban a következő táviratban fejezte ki halálját a császárnak:

Frídrichsruhe, márcz. 23.

„II. Vilmos császár és király ő felségének. Kérem felségedet, fogadjá halálom leghódolatteljesebb kifejezését legmagasabb nyilatkozatáért, melylyel felséged régi politikai ellenfeleimnek előttem még ismeretlen kellemetlenkedését rám nézve örvendetes elégtételt alkalmává változtatta át.

Bismarck.

A ki Hadzsi Lóját elfogta.

Kolozsvár, márcz. 24.

Szombaton délután helyezték örök nyugalomra Miskolczy Kálmán m. kir. honvédszázados hadbíró.

Kihűlt szívét a hadi érem és az első osztályu vitézségi érem díszíté.

Országszerte sokan ismerték a szegény, jó Miskolczy Kálmánt, ki a boszniai csatatereken halált megvető bátorsággal harcolt.

Mint jogász kiszolgálta az önkéntesi évet s később belépett a hadseregbe, hogy katoná legyen és fegyverrel szolgálja a hazát.

Alig érkezett Bécsbe, el lett határozva Bosznia és Herzegovina occupációja s ő Bécsből, a József-bakákkal együtt neki indult a veszedelemnek, a bizonytalan sorsnak.

Sulyos és nehéz viszontagságok közben haladtak előre a mi fiaink, sok közülök életét veszté az idegen földön, némelyik pedig nehéz betegség csiráját hozta haza a nélkülözések és sanyarúságok után.

A magyar fiuk nem hoztak szegényt reánk; a József-bakák csak olyan hősiességgel és bátorsággal küzdöttek, mint a híres Mollináriak; közülök azonban legjobban kitűnt Miskolczy Kálmán.

Bajtársai csodás dolgokat beszélnek ennek az embernek vitézségéről, egyetmást elmondunk mi is.

A sinkováci csata.

A 37-ik ezred legénysége a golyó zápor daczára bátran rohant előre. Ropogott a kartács, bugott az ágyu-golyó a fegyverek acél magva.

A csapat élén előt haladt kivont karddal Miskolczy Kálmán tiszthelyettes; egyszer midőn hátrahéztett látja, hogy három baka hátra maradt a sorból és egy szőna boglya mellé bujt. Erre ő a soron végig haladva vissza ment a három gyáva katonáért, s egyiknek az éles karddal hátrára sújtva a másikat kettőt helyére kergette. Mire ő visszatért a csapat élére, köpenye szárnyán három golyó ütött rést, balkezeből pedig kilőtték a revolvért; de testén egy karcolás nem volt.

A Bandi-ogiaki csata.

Bandi-Ogiaknál egy csapat bosnyák és török védelmezett egy magas szánctól. Az ellenség tüzelt a mi fiainkra s ezek vissza. Gyilkos pusztító volt a puskák beszéde; a tiszték

csendesítette, hogy az anya csendesíti elkényeztetett makranczos gyermekét.

Ő annyira szerelmes volt Helénbe, hogy minden gyarlóságai, gyermekessége, könnyelműsége és hibái, csak drágábbá tették előtte. Még a hibáiban is olyan ígétet volt, mi szépségétől elváthatatlannak látszott lenni.

Az öltöző asztalán egy tú-párnához tűzve, egy kis cédulát látott, melyre szilárd kézzel e szavak voltak írva: „Valaki hűtlen. Vigyázz.”

Adrián úgy érezte magát, mint az az ember, a ki egy mérges kigyót talál a párnáján.

Ki merészeltette azt az ördögi írást oda tenni?

Valaki az anyja háztartásából — valamelyik cseléd, a ki az anyja kényerét eszi, volt oly gonosz szívű, hogy egy ártatlan leány jó hírnevét bemocskolja.

Az első impulzussa az volt, hogy a papirossát összeszaggassa; a következő, hogy a levéltartó szekrénykéjébe tegye, azzal a szándékkal, hogy írójának az azonosságát megtudja.

Holnap reggel mindenki cselédét a könyvtárba rendelem, — gondolá — és azt a három szót mindenikkel leiratom a szemem előtt, míg tel nem fedezem azt a nyomorultat, a ki ezt a hazugságot írta.

De ezt tenni botrányt okozna. De az is jobb mint egy olyan veszedelmes csalóval egy fedél alatt lenni, aki az igazságot és tisztá ártatlanságot ily aljasan rágalmazta.

Hűtlen? Kivel volna hűtlen? Miféle kísértő próbálta volna őt a hűség és becsület egyenes útjáról elcsábítani mióta az ő jegyese? Bár mennyire gyűlölte azt a papirossát, az általa sugalmazott gyanu még is a lelke fészkelte magát; ez a gyanu kísértette és majd nem az örltségig vitte mi-
alatt gyorsan öltözködött, hogy minél előbb

egymás után estek el, végre a tiszthelyettes Miskolczy Kálmán megunt a tétlen egyhelyben állást, rohamot vezényelt s a magyar fiuk szuronyseggel rohantak előre.

A puskák elnémultak, megvillant a baka szurony, fénylett a handzsár s megkezdődött az iszonyu mészárlás. Egy negyed óra múlva halottakkal lett telve a szánca s a vezért sajtókezüleg szurta le Miskolczy Kálmán s gyűrűjét lehuzva elhozta emlékül a rettenetes küzdelemnek. Erre az üstöt gyűrűre rá volt írva a török neve „Ali.”

Hadzsi Lója elfogatása.

Az ezredesnél két bosnyák kém jelentkezett és besúgták, hogy az ellenség vezére Hadzsi Lója Goráda falu egyik házában, lában megsebesülve fekszik s ők hajlandók a mi katonáinkat az ellenség megkerülésével a tett helyre elvezetni.

A parancsnok két század József bakát rendelt ki a merész vállalkozás végrehajtására, vezénylő tiszt Stipetic főhadnagy és Miskolczy Kálmán tiszthelyettes volt.

Czudar, sötét éjszaka volt! Egyik ember alig látta a másikat s az elszánt csapat a kémeikkel együtt neki indult az erdővel borított hegyeknek; ha a két bosnyák kém nem mond igazat, törbe csalva menthetetlenül veszne van a csapat.

A falutól nem messze az egyik századot tartalékba hagyták, a másik elindult Goráda felé.

Az erdő csendes volt; csak a galyak ropogása hallatszott s a felrebbenő vad madarak zavarták meg a némaságot.

Egyszerre csak két lövés dördült el a völgyben. Mindenki azt hitte, hogy az ellenség vette körül a maroknyi táborát, de a kéme megnyugtatták őket, hogy valószínűleg medvevadászok fegyvere dördült el.

Stipetic főhadnagy a falu alatt osztotta el kis seregét s néhány bátor katonát Miskolczy Kálmán vezérlete alatt beküldött a két bosnyákkal együtt a kihalt lakatlan utcákhoz ahhoz a házhoz, a hol állítólag a megsebesített felkelő vezér fektött.

Az ajtót betörték a s bakák, élükön Miskolczy Kálmánnal beléptek a szobába.

Egy durva gyékény-ágyról felugrott és handszárjához kapott egy óriás ember, Hadzsi Lója; de mielőtt védeni tudta volna magát, elszedték fegyvereit s megkötözve vitték az ágygal együtt magukkal.

A kalvária beomlása.

Titel vidékét — mint írják — óriási rémületbe ejtette egy hegyomlasi katasztrófa, a mely vasárnap éjjel történt, s a melynek az eddigi számítások szerint huszonkét ember esett áldozatul. A titeli kalváriahegy ugyanis leszakadt s az alatta épült nyilvános mulatóhelyet maga alá temette a benn levő házakkal s mulató közönséggel együtt. Kilenz embernek sikerült megmenekülnie, tizet halva huztak ki a romok alól, de még tíz, vagy tizenkét ember a romhalmaz alatt van.

A kalváriahegy állandóan veszélylyel fenyegette a tövében épült házakat. Különbösen veszélyes helye volt a hegy alatt annak a nyilvános házának, a melyet most a katasztrófa utólt. Ezt a házat egy nagy család ember tartotta fenn, a kinek felesége, négy nagyobb és három kisebb gyermeke s 15—20 leányból álló üzleti személyzete volt.

A kalváriahegyet, a melynek egyrésze majdnem függő helyzetben terült el a ház fölött a hirtelen megindult olvadás lazította meg annyira, hogy sziklái egymástól elváljanak. A fenyegető veszélyt azonban senki sem vette komolyan, mert a hegy emberemlékezet óta mozdulatlanul, szilárdan állt s a legnagyobb olvadások és esőzések idején sem történt a mostanhoz hasonló katasztrófa.

a szalonba mehesen, hogy Helént ebéd előtt lássa és annak jelenléte, s igazságot sugárzó szép szemei által megnyugvást találjon.

Ez undok rágalomról, mely sötétben gyilkol, egy szót sem fog neki mondani; egy világért sem adná tudtára azt az aljasságot, hogy tiszta nevet valaki beszennyezni próbálta. De érezte a szikkséget, hogy ismét vele legyen. Eljegyzéstnek az első órája óta soha sem vágott őt ennyire látni.

Egy kissé több volt fél nyolcznál, midőn a lépcsőkön lement, szíve türelmetlenül dobogott azon egyedüli hangért, mely neki vigasztalást tudott adni.

A szalonból zongora hang hallatszott, de nem az anyja játéka volt. Egy modern karingő volt könnyedén játsza és változatosan, mint ha a játszó szórakozott volna.

Adrián észrevette ezt a részletet amint az ajtót kinyitotta és bement. Helén a szoba legtávolabbi végén a zongora mellett ült, feje teljes önmegelégedéssel a kulcsok felé volt hajolva; Valentin a zongorára támaszkodott, feje közel volt a leányéhoz és ajkai majd nem a haját érinték.

Helén az ajtó nyílására megrettenve retent fel; Valentin folytatta a beszédét.

— Mondja, hogy igen, — sürgeté, — mondja, hogy igen.

— Jól van, ám legyen igen, ha magának úgy tetszik — válaszolá Helén könnyedén, s a keringőt, melyet egy pillanatig megszakított, folytatta.

Adrián előtt úgy tetszett, hogy most jobban játszott, mint rendszeren. A következő tíz percz alatt folytonosan játszott — keringőt, mazurkát és Chopinnak egy nacturját; és mind ugyan azzal a látszattal, mint ha a zene által teljesen el volna foglalta.

Aztán hirtelen felállt a zongora melől, s a szobán keresztül Adriánhoz ment.

— Milyen korán lejöttél! — mondá.

Abban nincs semmi különös volt a

Este nyolcz órakor még senki sem gondolta, hogy a város ily borzasztó szerencsétlenségre virrad ma. Az eső egész nap esett, vastag ködburkolat vette körül a hegyet. A mint az alkonyat beállt, elkezdett a nyilvános ház belseje népecsülni s a mint a vacsora ideje elmult, egyre többen léptek át a pusztulás előtt álló épület küszöbét. Fényben uszult minden terem. Poharak csengése, tánczó párok zaja hallatszott ki olykor a termekből.

Egyszerre fűlsiketítő dörgés rázta meg a levegőt. A földindulásszerű morajt követőleg recsege, ropogva szakadt be a ház tető. Derékban kettéropogva gerendák, épütkövek, sziklatömbök hengeredtek be a szerte-zúzott mennyezeten keresztül a csilláros termekbe, s mialatt a fényesség áttörhetetlen, pokoli sötétségre vált. egymásután dőltek be a falak a magasból leesülő sziklaóriások megbirhatatlan sulya alatt.

A katasztrófa pillanatában megdermedve maradt a helyén a legtöbb ember. Csak a tulajdonos menekült kifelé négy kiskoru gyermekével s négy leánnyal. Szerencsésen kijutottak az összerokádó tető alól s még látták, hogy az épület hogyan dől össze a rászakadó sziklatömeg egyre szaporodó halmazza alatt.

Segélykiáltásukra csakhamar benépesült a katasztrófa környéke s hozzáláttak a mentéshez. Mindjárt az első kiásott halottak közt volt a tulajdonos áldott állapotban levő felesége, három apró gyermekével. Majd két férfitársát s két leány holttestét akadtak rá egy-egy kőhalmaz alatt. Egyiknek a derékán, a másiknak a homlokán van a halálos zúzott seb, a mely életüket kioltotta. Legutóljára két leányt, a kilenczedik és tizedik áldozatot találtak meg, teljesen összeroncolt testtel.

A mentési munkákat folytatják, mert a jelek azt mutatják, hogy a férfivendégek nagyobb része s a leányok egy csoportja, állítólag tíz-tizenkét ember, még mindig romhalmaz alatt van.

FELHÍVÁS ELŐFIZETÉSRE!

Az új évnegyed Április—Junius közeledtével kérjük olvasó közönségünk további támogatását.

A mit ez éveleán ígértünk, megtartottuk s meg fogjuk tartani jövőre is.

Programmunk változhatatlanul ma is az, mely hosszú tizenhat esztendőn keresztül irányította lapunkat s a mely megnyerte az erdélyrészi magyarság legnagyobb részének tetszését és pártfogását.

E megnyugtató tudatban hívjuk fel olvasóinkat az előfizetési díjjak megújítására.

Előfizetési feltételek:

Egész évre	16 frt.
Félévre	8 frt.
Negyedévre	4 frt.
Egy hóra	1 frt 50 kr.

Az előfizetési pénzek Kolozsvárra küldendők az „Ellenzék” kiadóhivatalának.

Előfizetheti lehet bármely naptól kezdve.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1895. Márczius 26.

Hasonló és nem hasonló.

REGÉNY.

M. E. Braddontól.

Két kötetben.

Fordította: Amica.

Első kötet.

XI.

Veszélyes kalauz.

(Folytatás.)

(36.)

Különös gondot fordított arra, hogy milyen pezsögöt vásárolt, vagy ivott, de a barátai megválasztásában nem volt olyan válogatós. A meddig azok öt mulattatták és szolgálatára állottak, aha sem gondolta meg ha vajjon érdemesek-e arra, hogy a feleségével társalogjanak.

Egy szóval, ő nyíltan és öntudatlanul önző volt.

Lord St. Austell a vadászati idején után eltűnt a lovaival Chadfordból, de Beeching ur és az ő lovai még mindig a Bárányban voltak és szó sem volt az elutasásról.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, március 26.

— **Lesz-e állatkiállítás az idén Kolozsvárt?** czimen az „Ellenzék” március 21-iki számában Szabó József urhoz, az Erdélyi Gazdasági-egylet elnökéhez intézett kérdésre, mint hogy a kiállítás ügye bár az Erdélyi Gazdasági-egylettel czimleg kapcsolatban levő, de attól teljesen függetlenül működő állatkiállítási és állattenyésztési szakosztály által intéztetik, a mely külön elnökséggel bír; legyen szabad aláírottunk felelni a következőkben:

A kiállítás rendezése nem csupán egy erkölcsi testülettől függ, hanem függ és pedig legnagyobb részben az államkormánytól, mert a testület a rendezést bár szívesen teljesíti s a vele járó költséget is erejéhez képest hordozza, de a nagyobb összeget kivető jutalom díjak adományozása már az államot illeti.

Attól függ tehát, hogy: lesz-e az idén Kolozsvárt állatkiállítás? az a jutalom díjakra szükséges 5—6 ezer forint az állatkiállítási és állattenyésztési szakosztálynak rendelkezésére bocsátja-e földmívelési miniszter?

Ha igen, a mire nézve a szakosztály elnöksége már lépéseket tett, úgy a kiállítás megtartatik. — Sz. Szakács Péter, az Erdélyi Gazdasági-egylet titkára.

— **Egyetemi köri estély.** Minden tekintetben szépen sikerült mulatság volt a szombaton lezajlott második egyetemi köri estély. Az az elegáns közönség, mely itt adott egymásnak találkozt, nemcsak azért kereste fel az ódon Redoutot, hogy a bál isaisontól elbucsuzzék, hanem hogy a művészeknek igéretes programot is végig élvezze. És — a rendezőség becsületére váljék — senki sem csatlakozott feltételezésben. Kolozsvárt ritkán hallani egy ilyen művészi nívleuan álló hangversenyt, melynek minden egyes szereplője a szép nemből telt ki.

A hangversenyt dr. Gyalui Farkasné hegedű játéka nyitotta meg. Dr. Gyaluiné művészi hegedűjátéka már ismeretes előttünk, s ez alkalommal is azt a benyomást tette reánk, hogy az a kiváló technika és preczizitás, mely az egyes darabokat játszta, kitűnő művészi tehetségre vall.

Egy komikus monológot adott elő aztán Kuti Irén, ki nem csak szép leány, hanem szépen is szavall.

Triangi Eliza grófkisasszony zongorán cigányzene kísérettel magyar népdalokat játszott oly szépen, olyan igazi magyaros zammal, hogy kénytelen volt a meg-megújuló tapsok között megújrazni azokat.

Schlauf Bella ének száma következett ezután. Két igen szép dalt énekelt üde, terjedelmes hangon. Múltó befejezése volt eszépműsornak Heldenberg Adél művészi zongorajátéka. Liszt Rigoletto paraphrase” cz. concert darabját adta elő kiváló technikával, viharos tapsokat aratva.

Talán szükségtelen is megemlítenem azt az előzőeken figyelmet, hogy a rendező bizottság minden egyes szereplőt gyönyörű virágoskorral lepelt meg.

Hangverseny után egy percz alatt helyet csinált a tánczra kész ifjuság, Csikai Gyuri jóhírű bandája rázendítette az első csárdást, s kezdetét vette a táncz, mely legvidámabb hangulatban tartott a reggeli órákig. A négyeseket mintegy 50 pár tánczolta.

A diszes hűlgykoszorút a következőleg sikerült összeállítanunk.

Asszonyok:

Balás Máténé (Deés), Birinyiné, Bőjtke Mózesné, Cziriák Károlyné, dr. Farkas Lajosné, dr. Farkas Gézné, dr. Gyalui Farkasné, Heppes Miklósné, Kauntz Józsefné, öz. Kuti Albertné, öz. László Józsefné, Magyarosi Gyuláné, Mihály Istvánné, Mentovich Gyuláné, Óvári Kelemenné, Szathmáry Elekné, Székely Istvánné, öz. dr. Szombathelyi Gusztávné, dr. Szőcs Emilné, Tauffer Adolfné, gr. Triangi Assentione, stb.

Leányok:

Almásai Sárika, Balás Rózina (Deés) Birinyi Janka, Bőjtke Ágnes, Cziriák Mariska, Farkas Erzs, Heldenberg Adél, Hincz Rózsika, Heppes Szeréna, Kuti Irén, László Rózsika és Ella, Móricz Iduska, Orbán Ella, Óvári Iluska, Schlauf Bella, Szathmári Róza és Margit, Szabó Margit, Széles Vilma, Szombathelyi Anna, Tauffer Rózsika, gróf Triangi Elise, Weber Zsófiika, Végh Mariska, stb.

— **Az Erdélyi Irodalmi Társaság** vasárnap tartotta meg márciusi felolvasó ülést.

— A városház tanácsa, hol a társaság szokta tartani ez alkalommal is zsufolva volt hallgatósággal, kiknek nagyobb részét most is a nők képezték. Szász Gerő alelnök megnyitván az ülést, dr. Szamosi János egyetemi tanár rendes tag tartotta meg szellemes és mindvégig érdekes felolvasását. Ezután E. Kovács Gyula olvasta fel Petri Mór rendes tagnak a „Bajai szoborok” című költeményét, melyet szerző Tóth Kálmán emlékének szentel. Gyalui Farkas sikerült elbeszélést olvasott fel, ki után Szabó László Mihály követhetett. Szabó László a népszerűsége olyan általános, hogy a mint felállott már hatalmas tapsot előlegezett a közönség a kiváló poétának, ki négy apróbb verset olvasott fel nagy tetszés mellett. A felolvasó ülés után a társaság tagjai zárt ülést tartottak, melyen elhatározták, hogy a megüritült tagsági helyekre új tagokat választanak.

— **Színház.** A színházi előadásokat Robertini Fernanda tette látogatottakká, három napon keresztül. Látogatottakká, de kevésbé érdekesekké. A kisasszony a m. kir. opera első ballerínája és a táncművészet kultuszában elég előkelő helyen áll, de egymaga rövid tánczaival alig nyújthatott valami meglepett. Azt különben elismerjük és szívesen konstataljuk, hogy ügyesen, nemes ízléssel tánczol, de a ballet látványosságának van száma és bizonyos tömeges megjelenést igényyel. Első estén a „Bolondok háza” című bohózat került előadásra, de a színczédula Robertini Fernandától három tánczot hirdetett. Kettő meg is történt tapsok és ujjazások dicőseséges özenjéitől kísérv, de egygyel adós maradt a kisasszony. És ez az egy a színházi kortina huzó jóvoltából a közönséget bele játszatta a darab címébe a menyinyiben, nem az előfüggőnyt. ha nem a változást jelző függőnyt eresztették le. És a közönség várt, várt, várt... Seholy semmi. A zenekar kétségbeesett üres volt, hanem a közönség azért csak várta a harmadik tánczot. Végre az előfüggőny méltóságos legördüléssel oszlatta szét a közönséget hangos derülttség között. A „Bolondok házát” adták, mondá valaki és ez a kis bolondság nincs minden apropos nélkül.

— **Színházi hírek:** Náday Ferencz, a bpésti nemzeti színház művésze föllép holnap március 27. 28. és 29-én a következő darabokban: „Megboldogult”, „Dívat-hölgyek”, „Agglegények.”

— **A „Lövdölde” ügye.** A Lövdölde ügye a mint halljuk a tavaszra a megoldás stadiumába lép. A Lövész-Egyesület 1893. év augusztus hóban tartott közgyűlésén Albach Géza polgármester elnökle alatt, átadva a lövdölde a város birtokába azon kikötéssel, hogy a város köteles a leszámolást megtenni és a Lövdölde helyre állítva a megalakulandó lövész-egyletnek átadni, — hogy a lövő gyakorlatok kedvelt sportját tovább fejleszthesse.

— **Az egyetemi körök.** A Lövész-Egyesület 1893. év augusztus hóban tartott közgyűlésén Albach Géza polgármester elnökle alatt, átadva a lövdölde a város birtokába azon kikötéssel, hogy a város köteles a leszámolást megtenni és a Lövdölde helyre állítva a megalakulandó lövész-egyletnek átadni, — hogy a lövő gyakorlatok kedvelt sportját tovább fejleszthesse.

— **A munkálatokat megkezdik** már a jövő hónapban; a lövdölde kerti helyisége új bérlet kap, a ki nagyszabású ujjításokkal rendezkedik be, szóval a kolozsvári lövdölde új életet nyer a mi mindenesetre örvendetes lenne s a közönség elismerésére számíthat ki ez ujjitást gyorsan viszi keresztül. — Hogy menyire kívánatos már a lövdölde ujjáébredése, bizonyítja a pár nappal ezelőtt ujjonnan alakult budapestiek egylete, — ugyanis ez évben főlövész mesternek Márkus József alpolgármestert választották meg. — A budapesti lövész-egyletnek vagyon 112.587 ft ez évre 12.950 ft kiadást és 13.020 ft bevételt irányoztak elő, — a millenium méltó megünneplésére külön 10 ezer forintot szavaztak meg. Örömmel nézünk mi is a lövész-egyletünk új életre ébredése elé is.

— **A kolozsvári torna-vivoda-egylet** f. év március 13-án d. e. 11-órakor a városház nagyertermében rendes évi közgyűlést tart, melyre a részjegybirtokosok tisztelettel meghívattak. Tárgysorozat: 1. A választmány 1894. évi működéséről szóló jelentés. 2. A számadást vizsgáló bizottságnak az 1894. évi számadások megvizsgálásáról szóló előterjesztése és az 1894. évi költségelirányzat. 3. Tisztviselők ujjítása, valamint az alapszabály 41. §-a értelmében kilépő választmányi tagok helyébe a választás megejtése. 4. Számadást vizsgáló és leltározó bizottságok kiküldése. 5. Indítvány. 6. Részjegyek sorsolása. Kolozsvárt, 1895. március 24. Az elnökség.

— **A közúti vasút** személyzete ellen panaszt vettünk, a melyet ajánlunk az igazgató ur figyelmébe. Szombaton a bel-monostor-utczában a Jósika-féle házról egy kocsi hajtott ki s a nagy lejtő miatt igazán csoda, hogy szerencsétlenség nem történt, mert a mozdonyvezető hiába látta maga előtt a kocsi még sem állította meg a vonatot s ha a kocsi hirtelen nem rántja vissza a lovakat, úgy menthetlenül elűti a kocsit. Igen jól tenné az igazgató ur, ha az ilyen esetekben a legnagyobb szigorral járna el, mert csak így akadályozhatná meg a netán előfordulható szerencsétlenségeket.

— **Az „Itthon” hangversenye.** mint már irtuk, apr. 1-én este lesz a színházban. A teljes műsort már legközelebb közöljük. A hangverseny iránt, melyben műkedvelők sok, érdekes számot és egy vigjátékot is adnak elő, a közönség körében nagy az érdeklődés, a mit bizonyít az, hogy a színházi pénztárnál már is folynak az előjegyzések. Felmerült hírekkel szemben megjegyezzük, hogy a színházban a hangverseny helyére a rendezés

— **Tudori felavatás.** A napokban avatták fel a kolozsvári Ferencz József tudomány egyetemen Nyerges Z-igmund ügyvédjelöltet a jog és államtudományok tudorává. Gal Kelemen unitárius gimnaziumi tanár pedig bölcsészett tudorá. Mindke tő a kolozsvári egyetemnek volt kitűnő képességű és nagyszorgalmu hallgatója. Gratulálunk!

— **Kereskedők és kereskedő ifjak** társulata gyűlést tartott tegnap az egyetel helyiségeben Haller Károly dr. egyetemi tanár elnökle alatt. Elnök szép szavakkal vázolta eme a hazafias téren is munkálkodó egyetel működését. A titkári jelentést az egyesület működéséről Szegedi Zoltán olvasta fel. Buzdította a tagokat, hogy az egyetel tradícióihoz hiven a 10 egyeteli éven is tartassa meg lelkesedéssel a Széchenyi-ünnepélyt és haladjon a megindult uton. A pénztári jelentést helyeslő tudomásul vették. A főkönyvtárnok indítványt tett, — hogy a kereskedő főnököket, kérvék fel a pénztár gyarapítására. Elfogadtattott. — A választás rendjén elnöknek Haller Károly dr., alelnök: dr. Tamási István, titkár: Szegedi Zoltán, másodtitkár Gunesch Arnold, pénztárnok: ifj. Pap Mihály, ellenőr Groisz Károly, háznagy Dániel Antal, könyvtárnoknak Szigethy Béla, örökös vál. tagnak eddigi érdeme méltánylásul és sok évi sikerud működéséért Darnai István választott meg. Megválasztottak még 24 választmány és 6 pótagot. Gyűlés az elnök elterelésével eloszlott.

— **A kolozsvári gyógyszer-tan hallgatók** segély- és önképző egylete tolvó hó 24-én ünnepelte Kossuth halálának évfordulóját. — Az egybegyűlt tagok hangos tapsvihara követte a program egyes pontjait, mely követhetőköl állott: „Kossuth sírja Ábrányitól, szavaltá Ince Kálmán.” Emlékezés Kossuth életéről felolvasta Kőnig Károly, és végül „Kossuth álma” szavaltá Markovics Miska.

— **A nagy-idei elemi iskola** szegény tanulói felruházására és könyvtár alapja javára rendezett mulatság alkalmával felülizettek Makvalvi Dózsa Endre fősz. b. 4 ft 50 kr, Gyulay Géza jősz. ig. 4 ft 50 kr, Renner Mihály 1 ft 50 kr, Schauer Mihály 1 ft 50 kr, Israel Dávid 1 ft 50 kr, Hegedűs Árpád 50 kr, Wagner Gyula 50 kr, Réner Károly 50 kr, Gross József 50 kr, Jancsó Ferencz 50 kr, M. Egregyi jősz. intéz. 50 kr, Gazda József 50 kr, Májs István 50 kr, Schupiter János 30 kr, Fogadják az iskola ügyét felkaroló nemesszívűek a gondosgató hálás köszönetét. Nagy-Idén 1895. márcz. 23-an. Az állami iskola gondnaksága nevében. Bodor Jenő g. gondnok Dézsi Sándor g. jegyző.

— **Kinevezések.** A király Lészay Andor segésvári járásbírósi albirót a segésvári járásbíróshoz járásbíróvá, Jován Viktor tordai járásbírószéki jegyzőt a hátszegi járásbíróshoz albirákká nevezte ki.

— **Elemiutó herczeg.** Darmstadból jelentik: Vilmos hesseni herczeg tegnap élete koczkázatásával megmentett egy asszonyt, ki öngyilkossági szándékból a Woogba ugrott. A herczeg, ki véletlenül arra ment azonnal a vízbe ugrott és a már-már vízbe fuló asszonyt nagynehezen a partra hozta Midőn az asszonyt biztonságba helyezték, a herczeg a városba „sietett és értesítette az asszony férjét a történetekről.

— **Tegnap,** 25-én este elveszett egy karkötő; negyvennyolcas piculákból készült kék boglárával, közepén egy Máriás huszással, a becsületes megtaláló a kiadóhivatalnál jelentkezve, illő jutalomba részesül.

— **Kiadó szöllő.** A Rákóczi-hegyben, közvetlenül a sétány mellett a Vajna-féle szöllő kiadó. Felvilágosítást ad Sándor József, az E. M. K. E. t. alelnök-főtákkára.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti táviratai.)

Kossuth Ferencz felléptetése.

Budapest, márcz. 26.

Kossuth Ferencz több országgyűlési képviselő társaságában tegnap reggel elutazotta tapolezni választókerületbe, a hol képviselőnek léptették fel a függetlenségi választók nagy lelkesedése között.

Délbe érkezett Veszprémbe, a hol ünnepélyesen fogadták a veszprémiek.

Az üdvözlő beszédek elhangzása után a vonat tovább robogott Balaton-Füred felé, a hová délután 2 órakerkezett meg.

Óriási néptömeg fogadta az indóháznál. Délután 4 óraker tartotta meg programbeszédét.

A kormánypárt értekezlete.

Budapest, márcz. 26.

A kormánypárt tegnap este a tagok nagy érdeklődése mellett értekezletet tartott, a melyen Bánffy Dezső miniszterelnök azt indítványozta, hogy a **recepzió minden változtatás nélkül tárgyalassék a parlamentben,** s inuen küldessék vissza a főrendiháznak.

A vallás szabad gyakorlatáról szóló törvényjavaslat pedig utasítással bizottsághoz az az utasítással, hogy a

kihagyott szakaszban lefektetett elvek teljes egészükben fenntartandók.

Hir szerint a jövő hétfőn királyi kéziratral a jelen ülésszak be fog rekesztetni, de azonnal meg is fog nyitattni.

Bismarck ünneplése.

Budapest, márcz. 26.

Tegnap a berlini birodalmi gyűlésnek 170, a képviselőháznak pedig 264 tagja tisztelegte Bismarcknál Friedrichszruheban. Az ősz kancellár Lovetcord elnök üdvözölte.

Beszédében kijelentette, hogy sajnálja, hogy nem hivatalosan üdvözölheti, de az egész német nemzet nevében beszél, mert az így gondolkozik és érzi.

Bismarck meghatva köszöntö meg az üdvözlést.

A német császár ma nagy katonai pompával fogja meglátogatni Bismarckot, ki állítólag ujra a politikai térre lép.

A függetlenségi párt értekezlete.

Budapest, márcz. 26.

A függetlenségi és 48-as anyapárt tegnap igen látogatott értekezletet tartott.

A párt mély megbotránkozásának adott kifejezést a nyitrai botrányok felett s megbizta Ugron Ákost, hogy tegyen indítványt a Házban egy **parlament vizsgálobizottság kiküldése iránt.**

Pázmándy Dénesnek és Okolicsányi Lászlónak köszönetet szavaztak, hogy Nyitrán férfiasan védtek a választók polgárok jogait.

Nagy érdeklődéssel tárgyalták ezután a **nemzetiségi törvény reformjára vonatkozó kervényt.**

Megbízta Bartha Miklóst a függetlenségi párt elnökét, hogy a kervény tárgyalása alkalmával szólaljon fel s tolmácsolja a párt álláspontját e fontos kérdésben.

A Kossuth Lajos érdemeinek törvénybeiktatási kervényéről Szederkényi Nándort bízták meg a felszólalással.

II. Rákóczi Ferencz arcképe.

Budapest, márcz. 26.

Thaly Kálmán legutóbb a képviselőházban felkérte a kultuszminisztert, hogy a drzdai királyi képtárban II. Rákóczi Ferencz arcképét festesse le. A miniszter, már megkapta az engedelmet és megbizta László Fülöp festőt, hogy a képet lefesse.

Tarnóczy nyílt levele.

Budapest, márcz. 26.

Tarnóczy Gusztáv a nyitrai hires választási elnök nyílt levelet tesz közzé, melyben megköszöni a nyitrai közönségnek, hogy sikerült a rendet — dacára a nyitrai izgatók és az oda zarándokolt szabadalmazott igaztástok bujtogatásának — fenntartani. Például szolgálhat ez miként kell a hazát szeretni.

Bartók Lajos állapota.

Budapest, márcz. 26.

Bartók Lajos országgyűlési képviselő állapota a párbajban kapott sebe miatt igen rosszra fordult.

Országgyűlés.

Budapest, márcz. 26.

A képviselőház mai ülésén Fürster Ottó elmondta a Tarnóczy által Nyitrán rendezett botrányokat.

Felemliti, hogy az ellenzékieknek adott jelvényeket nem tekintették egyébnek, minthogy azok viselőit meg kell fogni. Egy ilyen rendező, mivel a kordonon átmént, **egy baka le akart szurni.**

Ezután Tomcsányi László szólalt fel és a visszaéléseket festette. Utána Helfy Ignác beszélt és azt indítványozta, hogy az ügy megvizsgálására parlamenti bizottság küldessék ki.

Ugron Ákos és Saaghy Zsigmond pártolják Helfy indítványát Drakulits Pál szintén a nyitrai választás feletti megbotránkozását fejezi ki és emlékeztetbe hozza, hogy ezelőtt 11 esztendővel a Bethlen Pál és Teleki Domokos grófok közti választás hasonló botrányok között ment végbe; és akkor is br. Bánffy Dezső assistált.

Ezután Szilágyi Dezső elnök jelentette be a Latkóczy mandátumát és egyszersmind **lemondó levelét.**

Pázmándy Dénes előadja Tarnóczy kvalifikáhatlan visszaéléseit és men-

telmi jogának megsértését

— **Legújabb hírek.** A kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár

Ekkor észreveszik, hogy Tarnóczy a karzaton ólálkodik. Erre az ellenzék, sőt a kormánypárton is némelyek megbotránkoznak. Az ellenzékiek közül többen felugráltnak helyeikről és Tarnóczy felé mutatva, kiáltják:

— **Ki vele, ki innen!**

A zaj és lármá perczekig tart. Az elnök csenget, de szavai elvesznek a zajban. Végre szóhoz juthat és kijelenti, hogy az ülés nyilvános, — ha a karzat rendetlenkedik, neki kötelessége intézkedni.

Pázmándy tovább folytatja a felháborító visszaélések sorozatát. Akkor tört ki a legnagyobb düh, mikor elmondta, hogy az összes kanonokok testületileg levonultak a szavazásra a havas esőben és órákig várakoztatták őket.

A legöregebb nagyprépost megkérte a választási elnököt Tarnóczyt, hogy engedje meg a borzasztó csuf időben, hogy amíg a szavazás sorrendje rájuk kerül, vonulhassanak a megyeház udvarára.

Tarnóczy a nagyprépostot kérésére dühösen csendőrökkel fenyegette, s kijelentette, hogy őt senki se háborgassa, mert elfogatja.

Óriási zajkeletkezett erre a Házban az ellenzék a padokat verve, hangosan kiáltotta:

Ki vele a karzatról, gazember, zshivány.

Drakulics Pál tombolva kiáltotta az elnökhöz:

Dobassaki, mert felmegyek a karzatra és felfofozom.

Többen erre csillapítani kezdték Drakulicsot.

Elnök újból csendre intette a képviselőket, de ez mosten használt.

Pázmándy folytatta a visszaélések sorozatát, melyeket az ellenzék folytonos gyalázat, gazság felkiáltásokkal kísért.

Végül kijelentette Pázmándy Dénes, hogy **az ilyen ember vagy a bolondok házába, vagy a fegyházba való.**

Óriás zaj és lármá keletkezett e szavakra s a ház legnagyobb része bosszusan tekintett fel a karzatra.

Mindenfelé szitkozódás volt hallható.

Egyik képviselő azt kiáltotta fel, **akasztófárával.**

Erre aztán felszedte a sátorfáját Tarnóczy és eltávozott a karzatról.

Kund János szólalt fel ezután a ki a második szavazatszedő bizottságnál működött, mint bizalmi férfi.

Ő is részletlen sörölte fel ama visszaéléseket, melyek oly hirhedtté tették a nyitrai választást.

Beszéde végén elismerését fejezte ki Latkóczynek, hogy ilyen botrányos és visszaélésekkel teljes mandátumot nem fogadott el.

Felelős szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadó lap tulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

Nyílttér.

Hirschfeld Györgyné

női pipere és divattermébe**női ruhaszövet ujdonságok**

és hozzátartozó diszek

tavaszi gallérok és jaquettek

valamint egyéb pipere cikkek nagy választékban megérkeztek.

Kéri a n. é. közönség becses látogatását.

1—2

A magyar leszámítoló és pénzváltó-bank

erdélyrészi fiókosztálya,

Kolozsvárt, Belközép-utca 8.**6% kamatláb mellett****előleget ad**

állampapírokra, záloglevelekre, elsőbbségi kötvényekre az árfolyam

85%-ig

minden más a budapesti és bécsi tőzsdén jegyzett papírra az árfolyam

80%-ig.

Ugyanott kapható Tiszai sorsjegy ígervények az április 1. húzashoz.

(3—3)

— **Legújabb hírek.** A kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár

H I R D E T É S E K.

Sz. 5954—1895.
tan.

205. (2—2)

Sz. 234—1895.

214. (1—1)

Pályázat

katonai fegyver-raktár építésére.

Kolozsvár sz. kir. város tek. Törvényhatósági Bizottságának 65—1894. sz. a. kelt közgyűlési határozata értelmében Kolozsvárt, a külmagyar-utcai lakatnyák telken az elfogadott tervek szerint egy katonai fegyver-raktár léven építendő, alólírott Tanács felszólítja az építő vállalkozókat, hogy az építésre vonatkozó írásbeli zárt ajánlatukat legkésőbb 1895. évi április hó 4-én (Csütörtökön) d. u. 5 óráig a tanácsi iktató hivatalhoz adják be.

Az árjelítés feltételei a következők:

I. Az összeg építési munka (anyaggal együtt) az elfogadott költségvetési előirányzat szerint 5289 frt 24 kr., ez összegből a földmunka 95 frt 90 kr.; kőmunka 2687 frt 43 kr.; ács-munka 1128 frt 76 kr.; bádógos munka 225 frt 85 kr.; cserépfödél munka 430 frt 82 kr.; asztalos-, lakatos- és mázoló munka 630 frt 40 kr.; kőburkolati munka 64 frt 84 kr.; üveges munka 25 frt 20 kr.

II. Csak írásbeli zárt ajánlatok fogadhatók el, de szóbeli árjelítés nem tartatik.

III. Az írásbeli ajánlatra 50 kros bélyeget kell ragasztani s a borítékot az ajánlattevő pecsétjével és a következő felirattal kell ellátni:

Kolozsvár szab. kir. város Tanácsához.

„Írásbeli zárt ajánlat vállalkozótól a Katonai fegyverraktár építésére.

Mellékeltek: frt bánatpénz készpénzben értékpapirokban.

IV. Ajánlatot csak arra jogosított vállalkozó vagy szakiparos tehet (mérnök, építész) nem jogosított vállalkozótól eredő ajánlat figyelembe nem fog vétetni.

V. Csak az összes munkákra lehet ajánlatot tenni, ellenben egyes szakmunkákra tett ajánlat nem vétetik tekintetbe.

VI. Az ajánlatban a költségvetésileg megállapított főösszeggel: 5289 frt 24 krral szemben meg kell jelölni (betűkkel és számjegyekkel) azt az engedményi százalékot (%), a mennyit az ajánlattevő a megállapított összegárakból elengedni hajlandó; továbbá ki kell jelenteni világosan, hogy az ajánlattevő a részletes tervek, költségvetést és szerződési feltételeket megtekintette, azokat megértette és azoknak feltétlenül alá veti magát.

VII. Az ajánlatához az előirányzott 5289 frt 24 kr. összegnek 10%-a, azaz kerekben 530 frtot, mint bánatpénzt kell mellékelni, még pedig vagy készpénzben, vagy óvadék gyanánt elfogadható értékpapirokban.

VIII. Az 1895. április 4-én tul beérkező, tehát elkésésti vagy az ajánlatok felbontása után beérkező ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni; ellenben a kitűzött időpontig beérkező zárt ajánlatok a Tanácsnak 1895. évi április hó 5-én (Pénteken) délelőtt 10 órakor tartandó nyilvános ülésén az ajánlattevők jelenlétében fel fognak bontatni, s az erről szóló tanácsi jegyzőkönyvet kötelesek az ajánlattevők aláírni; de az ajánlatok elfogadása vagy visszautasítása, s esetleg új árjelítés elrendelése fölött a tek. Törvényhatósági bizottság fog legközelebbi közgyűlésén határozni.

IX. Az ajánlatok az ajánlatot tevőket, azoknak benyújtása napjától kezdve azonnal kötelezik, de a város közönségét csak a közgyűlési határozat napjától kezdve, de csakis a m. kir. Belügyminister ur részéről bekövetkező jóváhagyás után.

X. A tervrajzot, költségvetést és szerződési feltételeket az ajánlattevők a hivatalos órák alatt megtekinthetik és lemasolhatják Salamon Antal városi tanácsos, szakelőadó hivatalos irodájában (Városház, emelet 9., 10. sz. alatt.)

Kolozsvár sz. kir. város Tanácsának 1895. évi március hó 19-én tartott üléséből.

Albach Géza,
polgármester.

Kaufe beim Schmied und nicht beim Schmied!

mondja a német példabeszéd.

Joggal mondhatom én is ezt az üzletemről, mert csak egy ilyen nagy üzlet képes óriási mennyiségű árucikket készpénzen s más előnyök mellett megvenni, a mely előnyökben a vevő okvetlen részesül.

Magánvevőkhöz gyönyörű minták ingyen és bérmentve. Gazdag mintakönyvek, a melyen még soha sem volt, szabóknak bérmentetlen.

ÖLTÖZETEKRE VALÓ KELMÉK

Peruvien és dosking a magas clerus számára, szabályszerű kelmék a cs. és kir. hivatalnok-, veterán-, tüzoltó-, tornász-, cseléd-egyenruhákra, teke- és játékasztalokra és kocsi bérletre. Nagy raktár steier, tiroli és karintiai lodenekből férfi és nő ruháknak — eredeti gyári áron — oly nagy választékban, a melyet egy 20-szoros verseny sem tud elérni. Nagy választék finom és tartós női posztókból, divatos színekben. — Mosó szövetek, utazó palidok stb. 4 frttól 14 frtig. — Szabó hozzávalók: bérletek, gombok, tű, czérna stb.

A ki jó, értékes és tartós gyapju-szövetet keres, nem pedig a szabó fáradságára sem érdemes olcsó rongyokat akar vásárolni, az forduljon

STIKAROFSKY JÁNOS-HOZ BRÜNNBEN.

(Ausztria Manchester.)

Állandó posztóraktár fél millió értéken felül.
— Szétküldés csak utánvétellel. —

Óvás! Ügynek és házalók gyakran használják fel a „Stikarofsky áru” nevet kétes értékű cikkekire. Figyelmeztetjük a t. közönség, hogy ilyen egyéneknek semmi feltétel mellett sem adok árukat eladásra. 141. (7—24)

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszék 1894. évi 4483. és 4484. számú végzése következtében Sipos Gábor ügyvéd által képviselt a kolozsvári kereskedelmi bank és Fischer Vilmos javára Bányai Albert ellen 280 frt és 260 frt s jár. erejéig fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 681 frtra becsült lovak, juhok, buza, széna, zab, függő termés, egy lószekér, egy ökör-szekér és egy kettős disznó-ölből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a tordai kir. járásbíró 5973—894. számú végzése folytán 280 frt és 260 frt tőke követelések és járulékaik erejéig, Turban, a község házában leendő eszközölésre 1895. évi március hó 30-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozó oly megjelöléssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-czik 107. és 108. §-a értelmében, készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfogadhatók.

Kelt Tordán, 1895. évi március hó 5. napján.

GERMÁN JÁNOS,
kir. bírósági végrehajtó.

Eladó emeletes ház.

Belközép-utczában, egy kitűnő helyen,
közelében a főtérnek,

egy nagy emeletes ház
eladó.

Értekezhetni: Somodi István ügyvédnél, Sétatér-utca
5. szám alatt. 209. (2—5)

Két nagy utczai és egy előszobából álló
földszinti garcon lakás,

butorozva vagy a nélkül,

április hó 1-től kezdve kiadó.

Fölvilágosítással szolgálnak a Biasini-
szállodában. 207. (2—3)

Lóheremag,

a kolozsmonostori magvizsgáló állomás által teljesen aranka-
mentesnek találtatott és általa minden zsák leolmozva, első
minőségű áru 75 frt.

Luczernamag 45 frt.

Törökbaltaczim erdélyi minőség 12 frt

Kapható Kolozsvárt:

SCHWARTZ ADOLF

terménykereskedőnél.

188. (4—6)

UJDONSÁGOK

az 1895. tavaszi idényre
dús választékban megérkeztek.

Női- és gyermek felöltőkből feltűnő ujdonságok;

és pedig:

Capes, Gallerok, Jaquettek és Köpenyek.

Mérték utáni megrendelések, vidékre darabok
választás végett pontosan eszközöltetnek.

200. (3—10)

BÁNYAI SÁMUEL ÉS FIA

női- és gyermek felöltő divat-üzletében.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE,

Budapest, Alkotmány-utca 31. szám.

172. (7—50)

A szövetekezést célja: I. Olcsó közvetítés gazdas. felszerelési és fogyasztási cikkek beszerzésénél. II. Mezei gazdas. termények legelőnyösebb értékesítése. III. Hitelnyújtás a tagok részére.

Üzleti berendezés.

Sürgőnyozim: Mezőgazdák, Budapest.
Hiv. órá 1/2—1-ig és 2—5-ig.
Áruraktár czíme: M. Á. V. nyugati pályaudvarán
lévő közraktári vállalat XX. számú raktár.

Adriance, Platt & Co.
new-yorki gyáros

Kizárólagos képviselősege

arató- és kaszáló gépekre.

V. VERMOREL eredeti
„ECLAIR”

permetezőinek

„Kizárólagos képviselősege.”

Bánki-Csonka szabadalmazott
1, 2 és 4 lóerejű gazdasági

Petroleummotorok

képviselősege

Bergedorfi vasgyár világhírű
„Alfa” lefőlőző

és egyéb tejjagdasági gépeinek

„kizárólagos képviselősege.”

Üzlet áthelyezés!

A n. é. közönség b. tudomására hozom, hogy

mű- és épület-lakatos üzletem
(Belmagyar-utczából)

folyó évi ápril hó 1-től a versenyképességhez mérten ujon-
nan berendezve, áthelyezem

Széchenyi-tér 20. sz. Berde-féle házba,

a hová b. pártfogásukat továbbra is kérve, maradtam teljes tisztelettel

210. (1—20)

Fekete Sándor,

lakatos m.

Elvállalok kovácsolt rácsok, vas-szerkezetek,
vasajtók, biztonsági zárok, vas-szekrények és mindennemű
mű- és épület-munkát jutányos árban.